



Ήξερε πολύ καλά ο παπα-Σάββας πότε θα φαινόταν επιεικής, πότε μέτριος, πότε αυστηρός και ακριβολόγος. Τις συντετριμμένες και τεταπεινωμένες ψυχές τις οικονομούσε με περισσή επιείκεια. Όταν όμως έβλεπε ψυχική αντοχή, απέφευγε να κάνει υποχωρήσεις. Θα κανόνιζε όπως έπρεπε, πάντα όμως με τρόπο γλυκύ, ώστε να γίνεται δεκτός ο κανόνας χωρίς την παραμικρή δυσανασχέτησα. Σαν πολύπειρος καμηλιέρης άκριβοζύγιζε με μάτι έξησκημένο τί φορτίο αντέχει η καμήλα.

Δειχνόταν αυστηρός σ' όσους προξένησαν ζημιές στον πλησίον τους.

— Πνευματικέ μου, του λέει ένας προσκυνητής. Έχω και κάτι άλλο. Περνώντας από την Καλύβη ενός γνωστού μου Γέροντα -αυτός έτυχε ν' απουσιάζει- έκοψα από τον κήπο, με το θάρρος που είχα, μερικά πορτοκάλια.

— Α, παιδί μου! Πρόσεξε! Όλα τα άλλα αμαρτήματά σου τα συγχωρεί δι' εμού ο Θεός. Τα πορτοκάλια όμως πρέπει να τα επιστρέψεις, γιατί διαφορετικά δεν συγχωρείσαι, και παραμένουν άσυγχώρητες και οί άλλες άμαρτίες σου.

Πολύ αυστηρός, άτεγκτος, παρουσιαζόταν σε θέματα που σχετίζονταν με την Ιερωσύνη. Αν ο υποψήφιος Ιερέυς εμποδιζόταν από κάποιο αμάρτημα, δεν υπήρχε περίπτωση να του πάρη συμμαρτυρία και συγκατάθεσι. Αν πάλι κάποιος κληρικός έπεφτε σε σοβαρό παράπτωμα, το ήξερε εκ των προτέρων:

— Πάτερ μου, θα του έλεγε, να κρεμάσης το πετραχήλι σου για να μή βαρύνης άλλο την ψυχή σου.

Στις αρχές της δράσεως του ως Πνευματικού συνήθιζε κάθε Μεγάλη Τεσσαρακοστή, από την πρώτη εβδομάδα, νά περιοδεύη στα Μοναστήρια και να εξομολογή. Συνέβη όμως στην Μονή Ιβήρων να βρεθή κάποτε στην ανάγκη να τιμωρήση αυστηρά δύο Ιερείς που είχαν παρεκτραπή. Αυτό είχε αρκετά δυσάρεστες συνέπειες. Πικράθηκε πολύ από την στάσι των Ιερέων αυτών και από τότε έπαψε τις περιοδείες. Περιορίσθηκε στο εξομολογητήριό του. Πάντως την σημαία δεν την υπέστελλε. Πάνω απ' όλα η ευλάβεια και η περιφρούρησις του υψίστου αξιώματος της Ιερωσύνης.

\*\*\*

Εγνώριζε πολύ καλά πόση παιδαγωγική και θεραπευτική αξία κρύβει ένα από πάσης

πλευράς επιτυχημένο και διαλεγμένο επιτίμιο. Και όπως θα μας το δείξει η συνέχεια υπήρξε ασυναγώνιστος στην επιλογή των έπιτιμίων.

Πριν από πολλά χρόνια, έναν Οκτώβριο, μήνα ήσυχο και κατάλληλο, κινήσαμε για το Άγιον Όρος και σε λίγες ημέρες βρεθήκαμε στην αξέχαστη Σκήτη της Αγίας Άννης, την πνευματική μας γενέτειρα. Μέσα στην αγιασμένη της ατμόσφαιρα είχαμε να συναντήσουμε τόσα προσφιλή πρόσωπα που κρατούν, υπό την σκέπη της θεοπρομήτορος, αναμμένη την ορθόδοξη ασκητική δάδα.

— Βλέπετε τον γερο-Αντώνιο, μας λέει κάποια ημέρα φίλος μας Ιερομόναχος. Μαζεύει εκεί κάτω εληές. Ενενήντα χρονών που είναι, θάχη πολλά στις αποθήκες της μνήμης του για τους παλαιούς Πατέρες. Μή χάσετε την ευκαιρία.

Άλλο που δεν θέλαμε. Τον πλησιάσαμε χωρίς καθυστέρηση. Ήταν ψηλός, αδύνατος, με φτωχική αμφίεση και ελαττωματική από το γήρας όραση, και πρόσχαρος σαν μικρό παιδί.

— Θυμάσαι τίποτε, πάτερ Αντώνιε, για τον Πνευματικό, τον παπα-Σάββα;

— Αλλοίμονο! Για τον παπα-Σάββα τον άγιο αυτόν Πνευματικό να μή θυμάμαι! Σ' αυτόν εξωμολογούμην.

— Τότε θα έχης πολλά να μας ειπής.

— Βεβαίως. Και μάλιστα κάτι που θα σας κάνη εντύπωση. Έχει κάνει εντύπωση και στην γλώσσα αυτή που σας ομιλεί, στην γλώσσα μου.

Τί να ήταν άραγε αυτό; διερωτηθήκαμε. Και πως μπορούσε να έχη κάνει εντύπωση στην γλώσσα; Αλλά μας το έλυσε το αίνιγμα ο ίδιος.

— Ήμουν νεαρό καλογέρι. Ακόμη δεν είχα ξεχάσει τις κακές συνήθειες του κόσμου. Και λιγάκι ευέξαπτος στον χαρακτήρα. Στον κήπο της Καλύβης κάποτε προέκυψε μία διαφορά με τον γείτονα. Μπήκε ο πειρασμός στην μέση. Κάπως απότομα μου μίλησε εκείνος. Αρπάχτηκα κι' εγώ, ανοίγω το στόμα μου και χωρίς να σκεφθώ τί κάνω του λέω...

Απλούς σαν μικρό παιδί και ταπεινός ο γερο-Αντώνιος μας ανέφερε την βαρεία πράγματι φράση που ξέφυγε από το στόμα του.

— Μετά από λίγες ώρες ανηφόριζα για την Μικρά Αγία Άννα. Ο Γέροντάς μου με έστειλε στον παπα- Σάββα να εξομολογηθώ το αμάρτημά μου. Με την πρώτη ματιά ο Πνευματικός κατάλαβε την εσωτερική μου αναταραχή. «Πνευματικέ μου, ήρθα να εξομολογηθώ μία μεγάλη αμαρτία». «Να την ρξομολογηθής. Καλώς να την

εξομολογηθής. Μή βιάζεσαι όμως. Κάθισε να πάρης ένα λουκουμάκι. Ιλαρίων, - φώναξε τον υποτακτικό του- φέρε το κέρασμα». Με ρωτούσε διάφορα άλλα για τον Γέροντά μου, το εργόχειρό μας, την Καλύβη μας. Ήθελε να διώξω από πάνω μου την ταραχή, και έπειτα να με δεχθή στην Εξομολόγησι. Έπρεπε το Μυστήριο να διεξαχθή σε ατμόσφαιρα ειρήνης. Ηρέμησα. Προχωρήσαμε τότε στο εξομολογητήριο. Ένα εξομολογητήριο μικρό, μικρότατο σαν κρύπτη. Εξαγόρευσα το μεγάλο μου αμάρτημα. Μου είπε, θυμάμαι, λόγια πατρικά, σοφά. Ξεκαθάρισε ο σκοτεινιασμένος ορίζοντας της ψυχής μου.

Στο τέλος χαμογελαστός: «Να βάλουμε, παιδί μου, λέει, κι' ένα μικρό κανόνα στην γλωσσά». «Να βάλουμε, άγιε Πνευματικέ». «Όχι μεγάλα πράγματα. Νά, γυρίζοντας στην Αγία Άννα, θα πάς στο Κυριακό[1], θα βγά λης την γλώσσα σου έξω και θα την σύρης στο δάπεδο από το κατώφλι μέχρι την εικόνα του Χριστού. Και θα Του ζητήσης συγγνώμη. Σύμφωνοι;». «Σύμφωνοι». Εκείνη την ώρα δεν μου φάνηκε πολύ σπουδαίο το επιτίμιο.

Πέρασαν λίγες ώρες και ξαναβρέθηκα πάλι στην Καλύβη του παπα-Σάββα. «Πνευματικέ μου, του λέω, έλα να δής πως έγινε η γλώσσα μου με τον κανόνα που μου έβαλες. Γδάρθηκε, πρίσθηκε, κοκκίνισε, έγινε σαν τσαρούχι». Του την έδειξα. Χαμογέλασε λίγο. «Ε, παιδί μου, τί να κάνουμε; Τέτοια γλώσσα που είναι, τέτοια της χρειάζονται». Και από τότε δεν θυμάμαι να βγήκε άλλη φορά άσχημος λόγος από το στόμα μου.

Σημειώση:

1. Στις Σκήτες εκτός από τους μικρούς Ναούς κάθε Καλύβης υπάρχει και ο μεγάλος και κεντρικός Ναός, το «Κυριακόν». Σ' αυτόν με την συμμετοχή όλων των μοναχών της Σκήτης τελούνται οι Ακολουθίες των Κυριακών κυρίως, καθώς και των μεγάλων εορτών.

**πηγή:** Αρχιμανδρίτου Χερουβείμ, *Σύγχρονες Αγιορείτικες μορφές (6), Σάββας ο πνευματικός, Έκδοσις Η', Ιερά Μονή Παρακλήτου Ωρωπός, Αττικής 1995*